

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Ako pracovať s učebnicami a cvičebnicami na hodinách slovenského jazyka

---

podpis štatutárneho zástupcu

Ako pracovať s učebnicami a cvičebnicami na hodinách slovenského jazyka

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

V priebehu školského roka 2006/2007 vyšli v 2 rôznych vydavateľstvách 2 nové, koncepcne úplne odlišné učebnice slovenského jazyka (autorský kolektív Húsková, A. – Hincová, K.: Učebnica slovenského jazyka pre 1. – 4. ročník stredných škôl a autorský kolektív Caltíková, M. a kol.: Učebnica slovenského jazyka pre 1. ročník, 2. ročník, v súčasnosti aj pre 3. a 4. ročník SŠ) a cvičebnice. V priebehu školského roka 2008/2009 boli upravené podľa nových pedagogických požiadaviek (zrušenie úrovni A a B).

Kurikulárna transformácia predmetu slovenský jazyk a literatúra zásadne zmenila jeho východiskovú didaktickú koncepciu (ISCED3). Obidve učebnice rešpektujú túto koncepciu založenú na princípoch didaktického konštruktivismu, ktorý stavia na tvorivosti žiaka, na jeho podnecovaní objavovať svet, získavať okrem vedomostí a zručností aj očakávané životné postoje. Ich štruktúry a vnútorná logická prepojenosť na cvičebnice sú diametrálne odlišné, podnecujú učiteľa k väčšej slobode pri výbere učiva i cvičení. V rôznorodých koncepciách a množstve cvičení sa učiteľ „stráca“, preto je potrebné, aby získal kompetencie vybrať na základe analýzy pedagogických dokumentov (najmä obsahových a výkonových štandardov) základné učivo a k nemu primerané cvičenia. Získané kompetencie mu dajú možnosť viac aktivizovať prácu žiaka na vyučovacej hodine.

V Správe o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach 2007/2008 (dokument Štátnej školskej inšpekcie) sa konštatuje, že k oblasti vyžadujúcej zlepšenie patrí aj uplatňovanie progresívnych metód vo výchovno-vzdelávacom procese, učitelia slovenského jazyka a literatúry si nie vždy overili plnenie stanovených cieľov. Ak chcú učitelia efektívne napĺňať ciele vyučovania, využívať učebné zdroje, ktoré sú považované za základné, čiže učebnicu a cvičebnicu, musia mať primerané kompetencie na prácu s nimi. Jedným z odporúčaní Štátnej školskej inšpekcie v tejto súvislosti je, aby sa vzdelávacie aktivity zamerali na didaktické postupy a formy práce orientované na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, medzi ktoré zaraďujeme aj jazykové a komunikačné kompetencie.

Ďalšie dôvody vychádzajú priamo z požiadaviek pedagogickej praxe. Učitelia slovenského jazyka a literatúry všetkých typov škôl sa dožadujú ponuky vzdelávacích programov v rámci kontinuálneho vzdelávania, ktoré im pomôžu preklenúť prechodné obdobie kurikulárnej transformácie, a to v oblasti vzdelávacích cieľov, práci s učebnými zdrojmi, tvorbe povinnej pedagogickej dokumentácie.

Druh kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania

Kombinovaná - prezenčná a dištančná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Rozšíriť a aktualizovať profesijné kompetencie potrebné na riadenie vyučovacieho procesu, v rámci ktorého sa rozvíjajú a skvalitňujú komunikačné a jazykové kompetencie žiakov .

Špecifické ciele:

1. Analyzovať nové učebnice slovenského jazyka a cvičebnice, zhodnotiť ich štruktúru a prepojenosť na cieľové požiadavky predmetu a požiadavky stanovené v Štátnom vzdelávacom programe (obsahový a výkonový štandard).

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

2. Navrhnuť prácu s učebnicou a cvičebnicou v súlade so školským vzdelávacím programom v jazykovej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra.
3. Vybrať vhodné úlohy z učebnice a cvičebnice z určeného tematického celku viažuce sa na základné a rozvíjajúce učivo v súlade s cieľovými požiadavkami a ŠVP (jazykové roviny, štýlové hľadisko, kompetencie).
4. Využiť učebnice a cvičebnice pri prezentácii didaktickej analýzy učiva - základné i rozvíjajúce učivo v súlade s edukačnými cieľmi a požiadavkami na žiakov v rámci jedného tematického celku.

Obsah vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávacieho programu predstavuje súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností ovládať postupy potrebné pre zabezpečenie výkonu činnosti učiteľa slovenského jazyka a literatúry, ktoré nemohol získať predchádzajúcim vzdelávaním.

Obsah vzdelávacieho programu je rozvrhnutý do 4 tematických celkov.

Časovo-tematický plán vzdelávacieho programu

Obsah vzdelávacieho programu je rozvrhnutý do 4 tematických celkov.

1. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
<i>Cieľové požiadavky jazykovej zložky predmetu slovenský jazyk a literatúra vo väzbe na jednotlivé učebnice.</i>	prezenčná	2
<i>Vymedzenie základného učiva v učebniciach slovenského jazyka v súlade so Štátnym vzdelávacím programom.</i>	prezenčná	4
SPOLU		6

2. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
<i>Učebnica a cvičebnica ako hlavné učebné zdroje žiaka, prostriedky realizácie školského vzdelávacieho programu jazykovej zložky predmetu slovenský jazyk a literatúra.</i>	prezenčná	6
	dištančná	2
<i>Plánovanie práce s učebnicou v súlade s cieľmi vyučovania v rôznych tematických celkoch v predmete slovenský jazyk a literatúra</i>	prezenčná	6
	dištančná	3
SPOLU		12/5

3. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
<i>Základné a rozširujúce učivo jedného tematického celku.</i>	prezenčná	2
	dištančná	2
<i>Vybrané cvičenia z cvičebnice v súlade s cieľovými požiadavkami a ostatnými pedagogickými dokumentmi v rámci jedného tematického celku.</i>	prezenčná	4
	dištančná	3
SPOLU		6/5

4. tematický celok

Téma	Forma	Časový rozsah
<i>Prezentácia práce s učebnicou a cvičebnicou.</i>	prezenčná	6
SPOLU		6

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

40 hodín (30 hodín prezenčne, 10 hodiny dištančne)

Trvanie vzdelávacieho programu

10 mesiacov

Cieľová skupina:

Pedagogický zamestnanec

Kategória: učiteľ

Podkategórie: učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy)
učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Kariérové stupne: bez obmedzenia

Vyučovaci predmet: slovenský jazyk a literatúra

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania:

Spôsob prihlasovania: písomná prihláška, súhlas dotknutej osoby.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Preukázanie príslušnosti k cieľovej skupine: súhlas riaditeľa vyjadrený podpisom.

Ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, predkladá uchádzač spolu s prihláškou dokumenty, umožňujúce overenie príslušnosti k cieľovej skupine. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ vzdelávania.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program bude ukončený záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizáčného vzdelávania.

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebavzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. a bude chcieť vzdelávanie ukončiť, stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- a) odovzdá vypracované všetky zadania dištančnej formy vzdelávania,
- b) prezentuje mieru nadobudnutých kompetencií pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

- účasť najmenej 80% z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania
- splnenie všetkých úloh z dištančnej formy vzdelávania
- úspešné vykonanie záverečnej prezentácie pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizáčného vzdelávania podľa § 39, ods. 3. zákona č.317/2009 Z. z.

Obsah prezentácie:

- návrh vyučovacieho bloku v jazykovej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra so zameraním na činnosti, ciele a úlohy pre žiakov, ktoré rozvíjajú komunikačné a jazykové žiakov prostredníctvom vybranej učebnice a cvičebnice,
- spätná väzba k jednému odučenému tematickému celku.

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

Učители kontinuálneho vzdelávania s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra, vysokoškolskí učители a učители s najmenej 6 ročnou praxou v oblasti vzdelávania a aprobáciou slovenský jazyk a literatúra.

Garant vzdelávacieho programu:

Učiteľ kontinuálneho vzdelávania s II. atestáciou a s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra. V čase predkladania žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu je garantom **PaedDr. Jana Tomášková**, RP MPC Žilina.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Kancelárske potreby (flipchartové papiere, fixky, papier), učebné zdroje (učebnice, cvičebnice, študijné texty, pracovné listy).

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook a dataprojektor pre lektora

Návrh počtu kreditov

10 kreditov = 8 kreditov za účasť na vzdelávaní + 2 kredity za záverečnú prezentáciu pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.